

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Rudolphi Goclenii Exercitationes et disputationes ethicae & politicae

Goclenius, Rudolph

Marpurgi Cattorum, 1601

CXIX. An omne peccatum sit actio?

[urn:nbn:de:bsz:31-109121](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-109121)

ad actionem, & qui suscipit actionem propter fugam seu evasionem majoris mali, vel adaptionem insignis commodi, quam alias nunquam susciperet. Hoc modo major intellecta falsa est.

Eodem modo partis alterius principia suis limitationibus seu restrictionibus sunt devincienda.

 Q U A E S T I O C X I X .

An omne peccatum sit actio?

Affirmatur.

SENECA accepit hoc axioma à Stoicis, quod defendo cum Scaligero: Omne peccatum est actio: addoq; inprimis verum esse in *judicio civili* seu politico. At enim inquis: Annon interdum non factum est peccatum? annon interdum non factum pro malefacto accipitur? annon sunt peccata quaedam commissionis seu facti, quaedam omissionis seu non facti? annon deniq; Theologi disputant, an omissio sit omnium peccatorum maximum? Omissio autem seu cessatio est actionis privatio. Non igitur omne peccatum est actio. Hic etsi ad veritatis cursum tenendum subtilitatis vela tibi pandenda videntur; ea tamen ego nunc contraham. Non igitur nego esse vitia & commissionis & omissionis. At interim vitii omissionis omnem actionem non detra-

Object.

Solutio.

ho:

ho: Nam privatio operæ est actio animi. Ago enim hoc, ut nolim facere, ait Scaliger. Eiusdem est hoc: Ipsa quoq; cessatio quodammodo actio est. Quod sic quoq; rectè interpretari videor (ut sensus sit causalis:) Cessatio oritur ab actione quadam voluntatis internæ, quæ est cohibitio potentiarum & instrumentorum, quibus actiones externæ fiunt. Porro peccare non est simpliciter agere, sed malè & præter rectum agere. Itaque peccati essentia consistit potius in defectu, actio verò potius est materiale peccati. Unde peccatum actuale à Theologis nominatur. Consideratur igitur hic peccatum ut actio aberrans & παράλογος, quæ sequitur habitum vitiosum. Quod si peccatum pro vitio accipiatur virtuti opposito, qualitas erit, non actus seu actio.

 QUÆSTIO CXX.

An & ubi locum habere possit in Aristotelis

Ethicis Taciturnitas?

NON est hæc una ex ultrò citroq; iactatis disceptationibus. Mihi igitur leviter attingere eam visum est. De Taciturnitate certè in Ethicis, etsi in iis de illa Aristoteles nihil, est tradèdum, cum (quæ firma in animo est *μεγίστη*) virtus sit, utilis quidem illa in vitæ quotidianæ consuetudine. *Eximia* (inquit Poëta) est virtus prestare silentia rebus. Et con-

Xk 3 wā